

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3; www.kielce.uw.gov.pl
tel. 0-41 342 14 15, fax: 0-41 342 13 72; e-mail: wps00@kielce.uw.gov.pl

---

Kielce, dn. 6 marca 2013 r.

PS.VI.431.19.2012

Pan Jerzy Kolarz
Starosta Powiatu Buskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 11 grudnia 2012 roku przeprowadził kontrolę kompleksową w Starostwie Powiatowym w Busku Zdroju.

Przedmiotem kontroli był sposób realizacji przez samorząd powiatowy zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana protokole.

W toku kontroli stwierdzono, iż Powiat Buski przyjął stosowną uchwałą Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015. Program nie zawiera harmonogramu realizacji poszczególnych zadań, jak również nie wskazano w nim podmiotów odpowiedzialnych za realizację i koordynowanie wdrażanych działań, co w znacznym stopniu uniemożliwia ustalenie stopnia jego realizacji, jak również dokonanie ewaluacji. W związku z powyższym trudno określić poziom zaawansowania wykonania Programu i wyciągnąć wnioski służące jego ewentualnym modyfikacjom.

W okresie objętym kontrolą Powiat nie opracował programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, jednakże pracownicy PCPR w Busku – Zdroju w okresie objętym kontrolą podejmowali szereg przedsięwzięć w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych, m.in. poprzez współorganizowanie Świętokrzyskich Dni Profilaktyki na terenie powiatu buskiego oraz zorganizowanie szkolenia dla rodziców zastępczych prowadzone przez pracownika Zespołu Interwencji Kryzysowej pod nazwą ”Zamiast klapsa – jak z szacunkiem i miłością wyznaczyć dziecku granice”.

Powiat buski nie posiada opracowanych żadnych procedur na wypadek pojawienia się konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia, jak również nie dysponuje ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W przypadku potrzeby umieszczenia osoby w ośrodku wsparcia, osoby takie umieszczane są w Pogotowiu Interwencyjno-Opiekuńczym (PIO) działającym przy Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Winiarach. W okresie kontroli w PIO w trybie interwencyjnym, w związku z przemocą w rodzinie umieszczano 17 osób, w tym jedną osobę dorosłą. W/w placówka nie stanowi jednak ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do czasu przeprowadzenia kontroli Powiat nie dysponował ośrodkiem interwencji kryzysowej. Zadania ośrodka interwencji kryzysowej realizowali pracownicy utworzonego w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Zespołu Interwencji Kryzysowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi interwencję w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie także w oparciu o procedurę „Żółtej Karty” wprowadzoną do realizacji Uchwałą Nr XXXIII/257/2005 Rady Powiatu Buskiego z dnia 30 XII 2005 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Wsparcia Dziecka i Rodziny na lata 2006-2011. W/w procedura jest niezgodna z obowiązującym ustawodawstwem, tj. wprowadzoną w życie w 2010 roku znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Prowadzenie procedury interwencyjnej na rzecz rodziny dotkniętej przemocą powinno odbywać się wyłącznie w oparciu o procedurę Niebieskie Karty i stanowi jedno z obowiązkowych zadań gminnych zespołów interdyscyplinarnych, do powołania których zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) zobowiązana została każda gmina. Z kolei ust. 3 w/w artykułu jednoznacznie wskazuje zadania Powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawy prowadzone w związku z wszczęciem przez Zespół Interwencji Kryzysowej procedury „Żółte Karty” w okresie objętym kontrolą, zgromadzone są w jednej teczce, jednakże dokumentacja tam zawarta jest nieuporządkowana (brak zachowania porządku chronologicznego spraw, brak oznaczenia teczki, wykazu rzeczowego akt). Ponadto akta spraw klientów nie są prowadzone w sposób odrębny, zapewniający ochronę danych osobowych tych osób – dokumentacja ta przechowywana jest w zbiorczej, ogólnodostępnej dla pracowników teczce. Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych: *Administrator danych jest obowiązany do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabraniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem.* Dotychczasowy sposób przechowywania danych osobowych klientów przez PCPR stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa w/w danych.

Ponadto dokumentacja prowadzona przez Zespół Interwencji Kryzysowej na rzecz klientów jest niekompletna – część „Żółtych Kart” została przekazana do archiwum jednostki, w teczce zostały jednak pozostałe dokumenty dotyczące tych spraw.

Wobec powyższego – stosownie do § 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) – działając w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego wydaję następujące zalecenia:

1. Zmodyfikowanie obowiązującego Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie tak, by był on zgodny z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (tj. uwzględnił procedurę Niebieskie Karty zamiast Żółtej Karty) oraz zawierał szczegółowy harmonogram na lata 2013-2015 wraz ze wskazaniem działań wynikających bezpośrednio z ustawowych zadań Powiatu, szczegółowych terminów ich realizacji, jak również podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie i koordynowanie poszczególnych przedsięwzięć;
2. Zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez utworzenie na terenie Powiatu w/w placówki w sposób samodzielny lub na podstawie porozumienia podpisanego z sąsiadującym Powiatem. Powyższe działanie pozwoli na stworzenie warunków umożliwiających uzyskanie schronienia (często długotrwałego) i fachowej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Powiatu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie, pozwalających jednocześnie na normalne funkcjonowanie w/w osób w środowisku;
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej, do czego powiat obliguje art. 6 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., nr 180 poz. 1493 z późn.zm.);
4. W przypadku pozyskania przez kadrę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju informacji na temat stosowania wobec danej osoby przemocy w rodzinie, należy w zakresie uzyskanych danych (umożliwiających identyfikację osoby/rodziny) wypełnić formularz Niebieskiej Karty A. Następnie – zgodnie z § 7.1 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów Niebieska Karta – niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od daty wszczęcia procedury Niebieskie Karty, Niebieską Kartę A należy przekazać do przewodniczącego gminnego zespołu interdyscyplinarnego. Powyższe działanie należy rozumieć jako interdyscyplinarną współpracę w ramach kompleksowego planu pomocy, którego opracowanie należy wyłącznie do kompetencji gminnego zespołu interdyscyplinarnego, a nie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;*

5. Z uwagi na obowiązujące w/w regulacje prawne, które jednoznacznie wskazują gminny zespół interdyscyplinarny jako głównego realizatora kompleksowego planu pomocy dla środowisk dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również regulują sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty, **należy zaprzestać stosowania procedury Żółtej Karty**. Ponadto w przypadku gdy gminny zespół interdyscyplinarny uzna za zasadne, zgodnie z art. 9a ust. 12 ustawy istnieje możliwość powołania w skład grup roboczych przedstawicieli innych podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w tym również przedstawiciela PCPR.

Zgodnie z art. 128 ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Ponadto pragniemy zwrócić uwagę na potrzeby:

- stworzenia przez PCPR warunków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych klientów, zabezpieczających w/w dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym;
- prowadzenia spraw interesantów w sposób uporządkowany i kompletny – umożliwiając w toku czynności kontrolnych odtworzenie przebiegu działań podjętych wobec klientów przez jednostkę oraz dokonanie pełnej oceny udzielonej na ich rzecz pomocy.